

# Hotet mot sumatraorangutangen

Sumatraorangutangen är kritiskt hotad i det vilda och man har uppskattat att populationen har minskat med mer än 80% de senaste 75 åren, vilket är endast tre generationer. Minskningen är förväntad att fortsätta då skogarna i dess utbredningsområde är hotade. De allra flesta orangutanger lever idag utanför de skyddade områdena, och många lever i potentiell avverknings- och omvandlingsskog.

Forskare varnar att om inte förödelsen av Sumatras skogar stoppas omedelbart så kommer inga orangutanger att finnas kvar om ett decennium.

## Hur många orangutanger finns det i det vilda?

Studierna ifrån 2004 uppskattade antalet sumatraorangutanger till ungefär 7300 i det vilda, men redan 2008 var antalet ungefär 6600. Dessa orangutanger hålls dessutom isolerade ifrån varandra eftersom skogen har blivit fragmenterad av vägnätet som byggts ut och planteringar som anlagts. Sumatraorangutangerna är nästan helt trädlevande och förflyttar sig inte mellan dessa skogsfragment vilket i längden resulterar i inavel bland de grupper som finns kvar. De största hoten idag inkluderar avverkning av skog (både legal och illegal), omvandling av skog till odlingslandskap och oljepalmsplanteringar samt fragmentering till följd av en utbyggnad av vägnätet. Orangutangerna jagas också för den internationella husdjurshandeln och dödas då de kommer in på fruktplanteringar nära skogskanten.

## Palmoljan –finns överallt fast den inte alltid syns

Det idag allra största hotet mot orangutangens överlevnad är palmoljan. Så varför omvandlar man då stora mängder tropisk regnskog till oljepalmsplanteringar?

Av oljepalmen kan man få palmolja, palmkärnolja och palmkärnmjöl. Palmoljan är en av världens mest populära vegetabiliska oljor och används i tusentals vardagsprodukter från margarin och bröd, till läppstift och tvål. Ofta kan man endast läsa "veg.fett" på innehållsförteckningen så det kan vara svårt att som konsument spåra oljan i produkter. Palmoljan återfinns också i rengöringsmedel, tvättmedel och vid framställning av kemikalier. Oljepalmsindustrin har även sett en ohållbar ökning för att bemöta den ökande förfrågan på biobränsle. EU står för tre fjärdedelar av den globala importen av palmkärnmjöl till djurfoder vilket innebär att animaliska produkter, som kött och mjölk, indirekt stödjer palmoljeindustrin.

## Palmoljan har stor miljöpåverkan

Då man kalhugger ett område med tropisk skog till förmån för oljepalmsplanteringar så överlever nästan inga arter och den biologiska mångfalden ersätts med artfattiga monokulturer, planteringar med endast en art. Då man bränner och bereder marken så bränns även intilliggande skog och grundvattnet blir giftigt av de bekämpningsmedel som används. Den blottlagda jorden är känslig för erosion, vilket leder till att näringsämnen, slam och jord följer vattendragen ut till havet. Detta förorenar dricksvatten och leder till att jorden blir näringsfattig.

Sverige importerar årligen 44 000 ton palmolja från huvudsakligen Malaysia och Indonesien. Det innebär att varje svensk behöver 11m<sup>2</sup> tropikmark för att tillgodose sitt behov av palmolja!

Ironiskt nog släpps omkring 65 gånger så mycket koldioxid ut i atmosfären då ett hektar regnskogs ersätts med oljepalmer än vad användningen av palmolja för biobränsle sparar in!